

Berg Sparebank

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger
etter Åpenhetsloven for perioden
01.01 – 31.12.2023

INNHold

1.	Åpenhetsloven.....	2
1.1.	Formål med loven - intensjon.....	2
1.2.	Tre typer plikter.....	2
1.3.	Definisjoner.....	3
2.	Generell informasjon om Berg Sparebank.....	3
2.1.	Organisering.....	3
2.2.	Produkter og tjenester.....	5
2.3.	Markeder virksomheten operer i.....	5
2.4.	Forankring av arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.....	5
2.5.	Varslingskanaler.....	6
3.	Negative konsekvenser og risiko.....	8
3.1	Aktsomhetsvurdering for kjøp via Eika Gruppen AS.....	8
3.2	Aktsomhetsvurdering av «øvrige leverandører».....	8
4.	Tiltak.....	9
5.	Styrebehandling.....	9

1. ÅPENHETSLOVEN

1.1. Formål med loven - intensjon

Formålet med loven er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold samt å sikre allmennheten tilgang til informasjon.

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022. Det fremgår av Åpenhetsloven § 5 at virksomheten skal offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger som er gjort. Dette dokumentet er bankens andre redegjørelse for etterlevelse av regelverket. Redegjørelsen er for perioden 01.01 – 31.12.2023. Dokumentet er styrebehandlet 20.06.2024.

1.2. Tre typer plikter

Plikter som følger av Åpenhetsloven kan deles inn i tre hovedkategorier.

- **Plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger – prosess for bevisstgjøring**

Med aktsomhetsvurderinger menes å:

- Forankre ansvarlighet i virksomhetens retningslinjer
- Kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som virksomheten enten har forårsaket eller bidratt til. Eller som er direkte knyttet til virksomhetens forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere
- Iverksette egnede tiltak for å stanse, forebygge eller begrense risiko
- Evaluere iverksatte tiltak, (ongoing prosess)
- Kommunisere med berørte interessenter og rettighetshavere om hvordan ev. negative konsekvenser er håndtert

- **Plikt til å rapportere om aktsomhetsvurderingene – redegjørelse**

- Offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderingene
I praksis betyr det at den skal være lett tilgjengelig på bankens hjemmeside
- Intensjonen i loven er at redegjørelsen ikke skal være en årlig rapport, men mer en kontinuerlig og årlig oppdatert redegjørelse, (30.06.xx)
- Redegjørelsen skal som et minimum dekke Forbrukertilsynets minstekrav
- Bedrifter skal være åpne om hva de gjør, og hva de finner gjennom sine aktsomhetsvurderinger

- **Plikt til å gi informasjon på forespørsel**

- Rett til informasjon for enhver

1.3. Definisjoner

Banken er pliktig til å utføre aktsomhetsvurderinger for å minimere risikoen for brudd på grunnleggende menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og anerkjente prinsipper og rammeverk for klima og miljø. Dette gjelder både internt i banken og hos våre forretningspartnere.

Begrepet «Grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold» favner vidt. Åpenhetsloven kan sies å være forankret i FNs bærekraftsmål nr. 8.

Hvilke menneskerettigheter er relevante?

- Internasjonalt anerkjente menneskerettigheter
- Det er ingen menneskerettigheter som ikke er relevante
- Avhengig av type virksomhet
 - Rett til liv og helse, sikkerhet
 - Ytringsfrihet, rett til privatliv
 - Diskriminering, seksuell trakassering

2. GENERELL INFORMASJON OM BERG SPAREBANK

2.1. Organisering

Berg Sparebank ble etablert i 1915 og er i dag en del av Eika Alliansen. Vi har kontorer i Halden og Fredrikstad. Banken har et 100% eiet eiendomsselskap (AS Storgaten 10). og eier 25% av Aktiv Østfold Eiendomsmegling AS.

En sparebank er en virksomhet som er organisert som en selveiende institusjon, det vil si uten eksterne eiere. Bankens egenkapital består således av samfunnskapital som ikke tilhører bestemte eiere. Kapital ble tilført banken ved etableringen med tillegg av årlig oppbygging gjennom tilføring av deler av overskuddet fra bankens drift.

Sparebankenes finansielle organisering gjør det naturlig å bruke begrepet «av samfunnet – for samfunnet» om sparebankenes rolle. Den opprinnelige kapitalen som ble brukt for å etablere sparebankene kom fra samfunnet, og i dag deler sparebankene store deler av sitt overskudd med samfunnet i form av utdelinger til allmenntilgitt formål. Banken har levert gode resultater igjennom mange år og er meget solid.

Vår visjon er: «Vi styrker lokalsamfunnet».

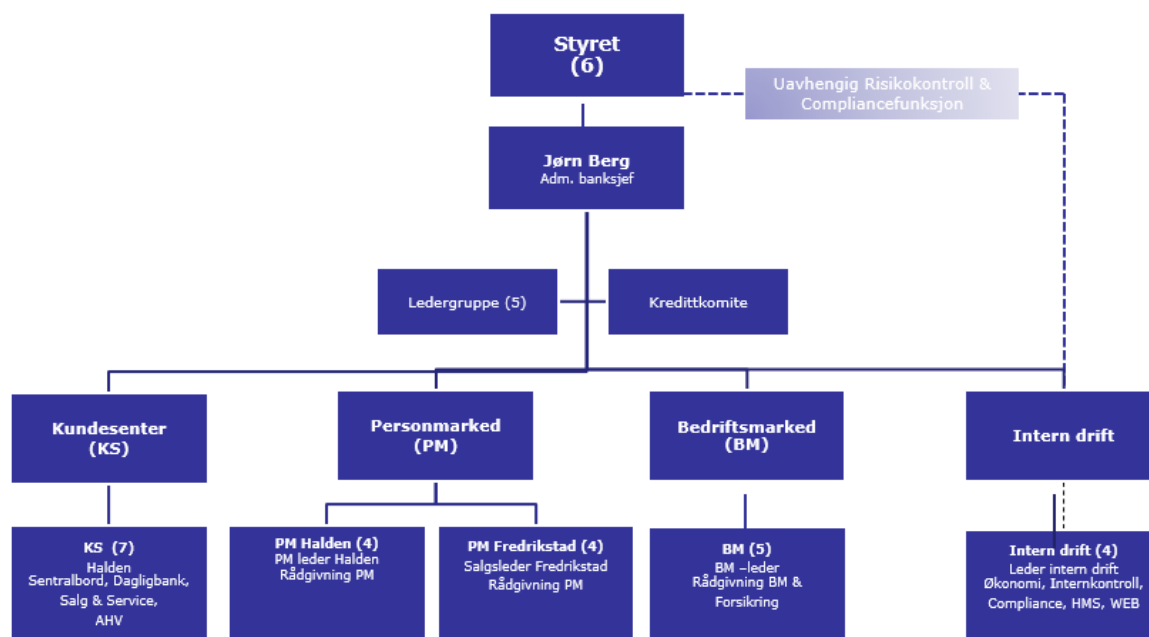
Berg Sparebank er en del av Eika Alliansen. Eika Alliansen består av alliansebankene, konsernet Eika Gruppen og selskapet Eika Boligkreditt, som er heleid av alliansebankene. Konsernet Eika Gruppen består av morselskapet Eika Gruppen AS, og datterselskapene Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling. Eika Gruppens kjernevirksomhet er å sørge for at lokalbankene har moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og effektive produktleveranser, inkludert å forestå anskaffelser på vegne av bank. Eika Boligkreditt er alliansebankenes kredittforetak, med konsesjon til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Hovedformålet er å sikre bankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering.

Generalforsamlingen (GF), bankens øverste organ, er sammensatt av tre grupperinger; kundevalgte, offentlig oppnevnte og ansatte. Bankens styre og revisor velges av GF. Styret er GFs organ for å lede og utøve den strategiske og operative driften av banken. I samsvar med styreinstuks fører styret løpende kontroll med bankens drift og risikoeksponering. Styret utarbeider og følger en årsplan for sitt arbeid. Årsplanen tidfester sentrale områder som oppdatering av strategiplan, oppdatering av policyer / retningslinjer, periodisk risiko-rapportering innenfor risiko innenfor kreditt, likviditet og marked.

Bankenes økende samfunnsansvar har i praksis medført at styret forelegges stadig flere dokumenter innenfor f.eks. hvitvasking, GDPR, bærekraft og åpenhet. I praksis betyr dette at styret vedtar retningslinjer for disse områdene, forelegges periodisk rapportering av status for etterlevelse samt eksterne rapporteringer.

Ved utgangen av 2023 hadde banken 25 ansatte.

Organisasjonsplan for Berg Sparebank

2.2 Produkter og tjenester

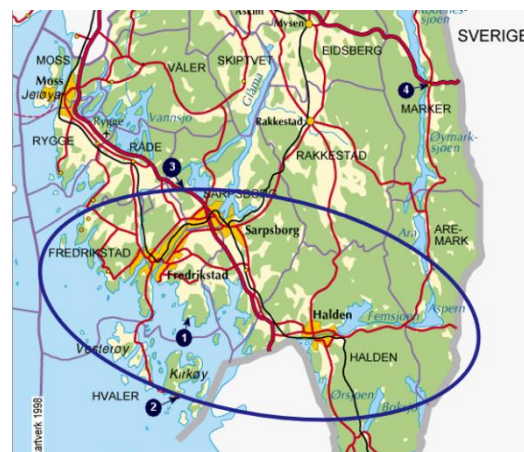
Berg Sparebank sin kjernevirksomhet er innskudds- og utlånsvirksomhet, samt betalingsformidling. Banken hadde ved utgangen av 2023 ca. 69% av sine inntekter fra utlånsvirksomheten, som i hovedsak er konsentrert rundt kommunene Halden og Fredrikstad. I tråd med lokalbankens rolle bidrar banken til å opprettholde og utvikle lokalt næringsliv samt å sikre arbeidsplasser. Takket være nære og tette relasjoner til kundene har banken et viktig informasjonsfortrinn som kommer kundene til gode i form av beslutninger og vurdering med høy grad av involvering. Små og mellomstore bedrifter i kommuner med lokale sparebanker får lettere lån, og større lån, enn bedrifter i kommuner uten lokale sparebanker. Vår utlånsportefølje til bedriftsmarkedet vurderes som relativt liten, og i en by med en størrelse som Halden vurderes det ikke som kritisk for lokalt næringsliv om banken skulle «gå over ende».

Banken formidler person- og skadeforsikring via Eika Forsikring. Våre kunder tilbys spare- og plasseringsprodukter via Eika Kapitalforvaltning.

2.3 Markeder virksomheten operer i

Bankens primærmarked er Halden, Fredrikstad og omegn kan beskrives slik:

- Ca. 180.000 innbyggere
- Relativt lave boligpriser
- Kort vei til Oslo og EU
- Godt / stabilt arbeidsmarked
- Relativt lavt utdannelsesnivå
- Positiv netto befolkningsvekst siste 15 år og gode prognoser mot 2050

Berg Sparebank har ca. 11.400 kunder. Over 90% av kundene er hjemmehørende i primærmarkedet. Ved utgangen av 2023 utgjorde utlån til personmarkedet 88% av bankens samlede utlån. Bransjene jordbruk, eiendomsdrift og bygg/anlegg utgjorde 76% av utlån til bedriftsmarkedet.

2.4 Forankring av arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Styreforankring Berg Sparebank:

Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft ble styrebehandlet 21.12.2023. Bankens plikter iht. Åpenhetsloven inngår i disse retningslinjene.

Adm. banksjef og complianceansvarlig har det operative ansvaret for bankens etterlevelse av Åpenhetsloven.

Styreforankring Eika Gruppen (EG):

Styret i EG har vedtatt policy for anskaffelser og utkontraktering samt oppdatert policy for bærekraft med krav om aktsomhetsvurdering av avtaler inngått av EG. Dette gjelder også for avtaler som inngås av EG på vegne av bankene.

Bankens begrunnelse for å bygge på Eika Gruppen (EG) sine aktsomhetsvurderinger:

Det følger av forarbeidene til Åpenhetsloven at virksomheter vil kunne samarbeide om utførelsen av aktsomhetsvurderinger, (Prop. 150 L 2020–2021 pkt. 8.2.3.3. side 67).

På «Åpenhetssiden» på Eiketreet har EG tilgjengeliggjort en oversikt over aktsomhetsvurderte avtaler EG har inngått på vegne av alliansebankene. Oversikten viser status for gjennomført aktsomhetsvurdering. På nevnte side er det redegjort for metodikken som er lagt til grunn i aktsomhetsvurderingene. Banken vurderer at Eika Gruppens aktsomhetsvurderinger er av god kvalitet. Dette begrunnes ut ifra at EG tidlig tok eierskap til regelverket på egne og alliansebankenes vegne. Igjennom webinarer har EG søkt å bistå bankene i arbeidet med å komme i gang, tilgjengeliggjort maler til hjelp i vurderinger samt publisert relevante aktsomhetsvurderinger for de leverandører EG på vegne av bankene kjøper varer og tjenester i fra. Banken har ikke avdekket at det mangler leverandører i oversikten fra EG.

Basert på dette vurderes at banken ikke trenger å foreta en selvstendig aktsomhetsvurdering av risikoen i leverandørkjeden for de leverandører som EG har aktsomhetsvurdert.

I praksis tilsier det at vi kan fokusere på «øvrige leverandører», (definert som leverandører der EG ikke har inngått avtaler på vegne av alliansebankene).

2.5. Varslingskanaler

Lovens formål er at banken skal ha varslingskanaler og klagemekanismer som skal bidra til å avdekke negative konsekvenser.

Interne varslingskanaler

Både fast ansatte, innleide arbeidstakere, deltakere på arbeidsmarkedstiltak og eventuelt andre dette måtte gjelde i henhold til arbeidsmiljølovens § 1–6, har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i banken. Dokumentet «Retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold» blir årlig revidert og styrebehandlet. Retningslinjer og «Skjema for varsling om kritikkverdige forhold» (intern varslingskanal), er tilgjengelig på bankens intranett og gjennomgås årlig med ansatte. I noen tilfeller har arbeidstakeren plikt til å varsle.

Ytring om forhold som vedrører eget arbeidsforhold omfattes ikke av varslingsrutinene i retningslinjen.

Med «kritikkverdige forhold» menes forhold som er i strid med rettsregler, skriftlige etiske retningslinjer i banken eller etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet, f.eks.:

- a) Fare for liv eller helse
- b) Fare for klima eller miljø
- c) Korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet
- d) Myndighetsmisbruk
- e) Uforsvarlig arbeidsmiljø
- f) Brudd på personopplysningssikkerheten

Berg Sparebank skal være en attraktiv arbeidsplass med et mangfoldig og inkluderende arbeidsmiljø. Det skal ikke forekomme diskriminering av ansatte på grunn av alder, hudfarge, religion, seksuell orientering, politisk oppfatning, medlemskap i fagforeninger eller i politiske organisasjoner.

Bankens målsettinger på likestillings- og mangfoldsområdet inngår bl.a. i Etske retningslinjer, Retningslinjer for behandling av kritikkverdige forhold samt Retningslinjer for HMS. Retningslinjene behandles årlig i styret.

Bankens rekrutteringsprosesser skal på generelt grunnlag sikre likebehandling og man skal ha et bevisst forhold til at det ikke forekommer diskriminering knyttet til noen av faktorene som inngår i våre interne retningslinjer. Ved rekruttering legges det til rette for at rekrutteringer skjer fra et bredt utvalg av samfunnet. Arbeidsmiljøet er godt, og banken har etablert gode HMS-rutiner. Banken har et godt formelt og uformelt samarbeid med tillitsvalgte, verneombud for å sikre et løpende et fokus på et tilfredsstillende fysiske og psykososiale arbeidsmiljø i banken. Arbeidsulykker er ikke årsak til sykefravær. Ved behov gjøres det bruk av bedriftshelsetjeneste.

Eksterne varslingskanaler

Ekstern varslingskanal – ansatte:

Arbeidstakeren kan alltid varsle eksternt til en offentlig tilsynsmyndighet eller en annen offentlig myndighet, eksempelvis: Finanstilsynet, Arbeidstilsynet, Økokrim, Konkurransetilsynet, Datatilsynet, Helsetilsynet. Tilsynsmyndighet kan dog ikke løse konkrete tvister av privatrettslig karakter mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.

Arbeidstaker har alltid mulighet til å varsle media eller på annen måte offentliggjøre opplysninger. Terskelen for å gå til media bør være høyere enn ved intern varslingskanal eller til tilsynsmyndighet, fordi risikoen for økt skade for banken og den varslingskanalen gjelder øker betydelig.

Ekstern varslingskanal – kunder – GDPR:

Ivaretagelse av personvern er også en menneskerettighet. På bankens hjemmeside er det kontaktinformasjon til personvernombud / banken. Kunder kan via hjemmesiden be om å få tilsendt de personopplysninger som er lagret på det enkelte virksomhetsområde. Klager kan sendes til personvernombud eller til Datatilsynet.

Ekstern varslingskanal – kunder og øvrige interessenter:

Kunder henvises til bankens hjemmeside for informasjon om bankens klagerutiner. Hjemmesiden har også kontaktopplysninger som kunder kan bruke for klager rettet mot produktselskap.

Utenforstående (øvrige interessenter) som ønsker å varsle finner kontaktopplysninger på bankens hjemmeside.

3. NEGATIVE KONSEKVENSER OG RISIKO

3.1 Aktsomhetsvurdering for kjøp via Eika Gruppen AS

Eika Gruppen har vurdert at den største risikoen for negativ påvirkning for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er hos forretningspartnere og i leverandørkjeden. Generelt vurderes den iboende risikoen som redusert da bankens leverandører i all hovedsak er selskaper underlagt norsk lovregulering, herunder Arbeidsmiljøloven og Åpenhetsloven.

Fra Eika Gruppen sin redegjørelse iht. Åpenhetsloven:

«I samsvar med selskapets policy for anskaffelser og utkontraktering foretar Eika Gruppen AS – ut fra en risikobasert tilnærming – aktsomhetsvurdering av leverandør/forretningspartner før inngåelse av nye anskaffelsesavtaler, ved revisjon av eksisterende avtaler samt jevnlig i avtaleforhold det er vurdert nødvendig med tettere oppfølging, for eksempel grunnet høy kontraktssum, leverandørens geografiske plassering og/eller bransje. Leverandører skal som hovedregel signere egenerklæring som bygger på prinsippene i UN Global Compact for ansvarlig næringsliv, alternativt skal det fastsettes kontraktuelle krav til leverandøren.

Eika Gruppen AS har i 2023 ikke avdekket faktisk negative konsekvenser eller vesentlig risiko for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeden» .

3.2 Aktsomhetsvurdering av «øvrige leverandører»

Banken har gjennomgått leverandørreskontroen for rapporteringsperioden. For leverandører hvor det foreligger avtaler med Eika Gruppen henvises til kapittel 3.1.

For «øvrige leverandører» er det foretatt en inndeling i hovedkategorier, (listet etter størrelse):

- Gaver- og sponsorater (utbetalinger fra bankens gavefond)
- Bankrelaterte samarbeidspartnere (varer, tjenester)
- Administrativ tjenester – bankdrift
- Offentlige myndigheter
- Husleie (Halden, Fredrikstad)
- Bygg – vedlikehold
- Tur, reiser, servering, underholdning
- Bygg – sikkerhet
- Administrativ tjenester – kunder
- Marked, media
- Bygg – renhold – vaktmester
- Bygg – energi
- Kontordrift, diverse innkjøp
- Administrativ tjenester – personal

Innenfor den enkelte kategori har banken gjort en vurdering i samsvar med plikter etter Åpenhetsloven. I vurderingen er det lagt til grunn en vesentlighetsprioritering.

Banken slutter seg til Eika Gruppens vurdering om at den største risikoen for negativ påvirkning for

grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er hos forretningspartnere og i leverandørkjeden. Da bankens «øvrige leverandører» kun er norske selskap som er underlagt norsk lovregulering, herunder Arbeidsmiljøloven og Åpenhetsloven, vurderes den iboende risikoen som lav.

Oppsummert har Berg Sparebank i vår interne aktsomhetsvurdering for 2023 ikke avdekket faktisk negative konsekvenser eller vesentlig risiko for negative konsekvenser for brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold.

4. TILTAK

Jfr. kapittel 3.1 og 3.2 er det ikke identifisert faktisk negative konsekvenser eller vesentlig risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i rapporteringsperioden. Banken har derfor ikke måtte benytte seg av etablerte prosesser for å håndtere tilfeller der negative konsekvenser eller vesentlig risiko foreligger.

Berg Sparebank vil fortsette arbeidet med å ivareta pliktene etter loven. Åpenhetsloven med tilhørende plikter er innarbeidet i bankens styringsdokumentasjon og rutiner. Etter bankens vurdering er det behov for å jobbe videre med fokus på videre implementering og bevisstgjøring. Det er behov for mer praktisk erfaring i gjennomføring av aktsomhetsvurderingene og oppfølging av eventuelle tiltak. Dette vil følges opp løpende i anskaffelsesprosessene.

Banken vil holde seg løpende oppdatert på relevante forhold ift. Åpenhetsloven for anskaffelser inngått av Eika Gruppen på vegne av alliansebankene.

Ved ønske om ytterligere informasjon kan banken kontaktes på: firmapost@berg-sparebank.no.

5. STYREBEHANDLING

Redegjørelse iht. Åpenhetsloven for perioden 01.01 – 31.12.2023 er styrebehandlet 20.06.2024.

Halden, 20. juni 2024

I styret for BERG SPAREBANK

Bjørn Brevig
Styreleder

Terje Kristiansen
Nestleder

Karianne Hauge Bjugan
Styremedlem

Henrik Bjørneby
Styremedlem

Malin Hansen
Styremedlem

Christine Vassdal
Styremedlem

Jørn Berg
Adm. banksjef